

КЕННЕДІ ЗАКЛИКАЄ ДО ВИКОРИСТАННЯ ЛЮДСЬКИХ І ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

Дюлет, Мінесота. — В першому дні своєї п'ятиденної поїздки по 11-ох штатах, у вівторок 24-го вересня президент Кеннеді відвідав Мілфорд у Пенсильванії, Дюлет у Мінесоті та Ешленд у Іллінойсі. В Ешленді він оголосив промову, в якій говорив про ошадню господарку природних ресурсів країни та обіцяв, що ним очолюваний уряд долатиме використання всіх людських ресурсів на те, щоб збільшити їхній рівень економіки країни. В Мінесоті Департамент Рільництва влаштував конференцію в справах землі і людей на площі Мінесотського університету, і там промовляв Президент до 5000 осіб. Він сказав, що "цілком уряд є повне затруднення безробітних та повне використання природних багатств цієї країни". В районі над Великими Озерами є двічі більше чисел безробітних, як в цілій країні. Тому уряд хоче зліквідувати такий стан за допомогою таких засобів: 1) Перевикористання й перешкоди робітничих сил, щоб вони могли дістати працю; 2) Збільшити федеральну допомогу районам, в яких є "хронічне безробіття"; 3) Уряд старастяся, щоб ще в цьому році Конгрес ухвалив закон про публічні роботи, в яких могли б дістати працю ті, що є безробітні; 4) Уряд планує зорганізувати Консерваційний Корпус Молоді і приспівати здійсненню програм розвитку сільських районів. Президент загадав і про те, що уряд планує федеральну допомогу школам та нації їх технології і пропонує зменшити прибуткові податки. Білий Дім заявив, що ця подорож Президента є "неполітична", бо Кеннеді говорить про розвиток і опіку над

Державний секретар Раск конферує в Нью Йорку з закордонними міністрами

Об'єднані Нації. — У цьому тижні державний секретар Дін Раск переводить безперервно наради з міністрами закордонних справ різних країн, що з'їхались сюди на сесію Генеральної Асамблеї ООН. Важливу конференцію він перерив з еспанським міністром закордонних справ Фернандо Маріа Костелляй Мажом у справі продовження американсько-еспанського договору з-перед 10-х років про користування морськими й летунськими базами в Еспанії, збудованими коштами 500 мільйонів дол. Цей договір вигасав саме цього тижня. Пізніше передбачено на переговори, а коли б вони не довели до успіху, то американсько-еспанська військова співпраця закінчилась би в березні 1965 р. Загально передбачають відновлення того договору в близькому часі. Еспанія хоче тіснішої співпраці з Америкою та НАТО, але соціалістичні уряди скандинавських країн — Данія і Норвегія — протиставляють прийняттю Еспанії до НАТО. З ірландським міністром закордонних справ Франком Айкеном Раск обмірковував завершення надалі міжнародного війська ООН в Конго. З міністрами Коста Ріки, Гватемали, Гондурасу, Нікарагуи, Панами й Ель Сальвадора Раск нараджувався над протидією комуністичній загрозі збоку Куби Кастра. Під кінець цього тижня Дін Раск почне наради з британським міністром закордонних справ лордом Гюмом задля підготування до конференції з Андреем Громиком, що почнуться наступного тижня.

МекНамара і ген. М. Тейлор прибули до Південного В'єтнаму з важливою місією

Сайгон. — Секретар оборони Роберт МекНамара і голова штабу ген. Максвелл Тейлор прилетіли з своїм почотом в минулий вівторок 24 вересня до Південного В'єтнаму у важливій місії, що має вирішити дальшу політику Америки у відношенні до цієї країни. На летищі стрінули їх амбасадор Генрі Кебот Ладж з членами амбасади, шеф підрозділу в'єтнамської армії ген. Тран Ван Дон і інші цивільні урядовці та військовики. Ген. М. Тейлор був у Південному В'єтнамі два роки тому. В міжчасі здійснив його військові рекомендації, але не переведено соціально-політичних реформ, що їх він поручав, як передумову успіху в боротьбі проти комуністичних партизанів. Мек На-

Франція пропонує атомову співпрацю з ЗДА й Британією

Париж. — Мішель Габіо, французький державний секретар (віце-міністр) закордонних справ виступив на Європейській Раді — політичній організації, створеній у зв'язку з прийняттям Німеччиною до НАТО — проти заяв британського міністра Едварда Гіта, який поручав протидіяти поширенню на нові країни атомової зброї. Дельонкль боровив право Франції до власної суверенної атомової зброї, яка лежить також в інтересах цілої Європи, призначена для оборони Європи. Тому він твердив, що Франція, осигнувши власну атомову потугу, буде ділити відповідальність за безпеку Європи з Америкою та готова до тісної співпраці з Британією, якщо Британія усвідомить, що її місце в Європі. Зате названий британський міністр поручав дальше наближення між Заходом і Сходом, допускаючи, наприклад, пропонувані Советами військові стезі станції в Західній і Східній Німеччині та підписання пакту неагресії між НАТО і Варшавським пактом. Французький міністр протиставив цьому, звернувшись увагу, що політика ЗДА у відношенні до СССР базується на "оптимістичній" оцінці совєтських інтенцій, якої — казав він — Франція не поділяє.

В дебатах Генеральної Асамблеї ООН чути відгуки спору Москви й Пейпінгу

Об'єднані Нації. — На Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй відбувається тепер генеральна дебата, як на початку кожної сесії Асамблеї. В минулий понеділок 23 вересня речники Югославії і Чехословаччини використали нагоду для нагавування воєнної політики комуністичного Китаю у протиставленні до "співіснуючої" мирової політики Совєтського Союзу, дармащо ніодни з них комуністичного Китаю за іменем не називав. Але Володимир Попович, голова комісії для закордонних справ в югославському парламенті, заявив, що війна між капіталістичними та комуністичними країнами не є неминуча та

СЕНАТ РАТИФІКУВАВ АТОМОВИЙ ДОГОВІР 80 ГОЛОСАМИ ПРОТИ 19

Сенатор Майк Менсфілд Сенатор Еверетт Діркен

Вашингтон. — Сенат ратифікував в минулий вівторок, 24-го вересня 1963, підписаний в Москві 5-го серпня ц. р. між ЗДА, Британією і СССР договір, що забороняє ядерні детонації у повітрі, під водою і в космосі. "За" ратифікацію висловилося 80 сенаторів, у тому числі 55 демократів і 25 республіканців, — проти" було 19 сенаторів, у тому числі 11 демократів і 8 республіканців. Зал Сенату мав винятковий, давно нешавший вигляд: на залі сиділи 99 сенаторів і тільки одиниці сенатор Клер Енглі, демократ з Каліфорнії був несприятливий, перебуваючи у шпиталі після недавньої операції мізку. Він заявив, що коли б був прийнятний, то голошував би "за". Для важливості ратифікаційного голосування потрібні дві треті голосів Сенату, отож 66, — а даному випадку було на 14 голосів більше, як цього вимагала ратифікаційна процедура. До успіху ратифікаційної процедури причинилось багато моментів, не тільки по суті аргументів, але й тактичних, у присутності сенаторських голосів. І так, пригадує преса, 11 серпня ц. р. президент Кеннеді написав листи до лідерів сенатської більшості і меншості, демократичного сенатора Майка Менсфілда і республіканського сен. Еверетта МекКінлі Дірксона, і в тих листах відповів на низку сумнівів та застережень, що їх зголосили були в ході дебату критики атомового договору. Між іншим, Президент рішуче ствердив, що той договір не забороняє жодит атомову зброю у випадку війни, — цей страх висловив був кол. през. Д. Д. Айзенгауер. Цей лист Президента багато допоміг у ратифікації договору. Так само дуже допоміг нервовою стала постава лідера республіканської меншості в Сенаті, згаданого сенатора Дірксона, який переконав був багатьох нерішених республіканських сенаторів у користь договору. До успіху голосування причинився також чимало голова Комісії для закордонних справ, сен. Дж. В. Фулбрайт. Негайно після голосування передано до Білого Дому офіційне повідомлення про ухвалені Сенатом ратифікувати атомовий договір; тепер треба тільки підписати Президентом на оригіналі того договору. У Москві 5-го серпня зладжено й підписано три ідентичні оригінали, які перебувають у Москві, Вашингтоні і Лондоні. Для важливості договору треба ще, щоб ратифікували його Совєтський Союз і Британія. У Совєтському Союзі ратифікацію між-

Урядова комісія досліджує шкідливість куріння тютюну

Вашингтон. — Представники Крайового Інституту поборювання пістняка починають критикувати окрему Комісію при Головному Лікарстві за те, що вона досі не оголосила вислідів своєї праці про те, чи куріння цигарок є шкідливим для здоров'я. Цю Комісію найменував президент Кеннеді 15 місяців тому в 1962-му році і заповів був тоді, що вона оголосить висліди своєї праці ще в 1962-му або в 1963-му році. Тепер Уряд Здоров'я повідомляє, що висліди не будуть оголошені швидко, і що можливо це станеться аж в 1964-му році. Фахівці від негду пістняка глузують із тієї Комісії і кажуть, що вона "досліджує, чи земля є кулею чи плоскою, шукаючи доказів і на одне і на друге, а також на те, чи земля має форму грушкі". Ця Комісія все знайде ще щось, щоб досліджувати, бо боїться оголосити всім за-

Джансон домагається, щоб ЗДА стали прикладом для світу

Іст Ліверпул, Огайо. — Віце-президент Ліндон Б. Джансон, промовляючи на прийнятті в Дні Джефферсона-Джексона, заявив, що провідне становище ЗДА в світі, "не залежить тільки від їхньої сили, але і від того, чи ми даватимемо добрий приклад для решти світу". Віце-президент, як демократ, казав, що партія, до якої він належить, "видітає окремі бої", але не тому, що ми їх боємось, тільки тому, що маємо довір'я до себе і зможемо їх розв'язати". Економіка ЗДА стоїть дуже високо, але Джан-

Польський кардинал Вишинський приїде до Америки

Варшава. — Польський кардинал Стефан Вишинський, як відвідному з Варшави до Риму на Вселенський Собор, виявив, що він вже давно дістав запрошення від кардинала Кушинга в Бостоні прийняти до Америки і те запрошення прийняв. Однак він не подав терміну, коли виїде до Америки. 62-літній кардинал Вишинський знаходиться в надзвичайно трудній і складній ситуації — стверджує це закордонні обсерватори у Польщі — з одного боку борючись за право Католицької Церкви в комуністичній державі та, з другого боку, будучи пригнобленим востанок з отим комуністичним режимом співжити і співпрацювати. Тепер комуністичні правителі будим-то роблять кард. Вишинському гіркі докори, що Ватикан не визнав, посе-

Шах Ірану таврує реакціонерів і заповідає дальші реформи

Тегеран. — Іранський король (шах) Різа Палеві промовляв в минулий понеділок на великому селянському вічі в Боїзахра, у центрі муніципального землетрусу, коли то згинуло коло 10.000 осіб, а 30.000 залишились бездомними. Коштом іранської держави і різних закордонних добродійних фондаций та доповнювано будівництво знищеної селян. Шах підкреслює, що вислід минулотижневих виборів до нового іранського парламенту був затвердженням поступових реформ, що їх переводити в Ірані, зокрема земельної реформи, звеличенням якої с сам шах. Він таврував тих "архи-реакціонерів", які не послушали його —

Новий командант Морської Піхоти планує транспортувати моряків космічними ракетами

Вашингтон. — Президент Кеннеді 24-го вересня найменував на команданта Корпусу Морської Піхоти генерала поручника Воллеса М. Гріна, який обійме це становище від нового року, коли відійде на емерату теперішній командант Корпусу Морської Піхоти генерал Дейвід М. Шуй. Генерал поручник Грін заявив, що він вже тепер думає про те, щоб вжити космічних ракет до транспорту вояків

Віра Селянська-Вовк найменована на професора Католицького університету

Ріо де Жанейро. — Д-р Віра Селянська, відома українська поетеса і белетристка, що виступає під літературним псевдонімом Віри Вовк, найменована з початком цього університетського року на професора Католицького університету Ріо де Жанейро. Д-р Віра Селянська живе постійно в цьому місті і досі була викладачем німецької мови і літератури в німецькому університеті. Її науковою спеціальністю, як професора Ка-

Віра Селянська-Вовк найменована на професора Католицького університету

толицького університету, буде дати німецька філологія. Найменування д-р Віри Селянської на професора вважають виявом признання бразилійським науковим кіл для її здібностей і знання. Крім своєї літературної праці вона зробила багато для популяризації українського імені в португальськомовній Європі, у співпраці з Оленою Колодій, видаючи португальською мовою антологію української літератури і антологію українського оповідання.

В АМЕРИЦІ

● Спеціаліст від перемислу населення Волтер П. Голліман стверджує, що кожного року до Каліфорнії прибуває коло 700.000 осіб, щоб там постійно зареєструватися для отримання пенсії, але однією з причин, що вони їдуть до інших штатів ЗДА. ● Представник Тютюнового Інституту Джордж В. Аллен заявив, що це треба вивчати, чи дійсно куріння тютюну спричинює недуги пістняка і серця. Він не вірить тим лікарям, які шийдуть про те, що тютюном шийдуть для здоров'я людини, і тому треба б припинити, або принаймні обмежити куріння цигарок. ● В Палаті Підкомісії Кеннеді ствердили, що три колишні президенти ЗДА Герберт Гувер, Д. Д. Айзенгауер та Гаррі С. Труман коштували федеральному скарбниці \$300.000 річно. Вони дістали емеритуру по дол. 25.000 річно, що робить до дол. 75.000, а крім того витрати на втримання бюро для кож-

Тяжке становище Куби внаслідок компромісової совєтської політики

Вашингтон. — Вашингтонський співробітник щоденника "Нью Йорк Таймсу" Тед Шульц пише про те, що внаслідок компромісової політики Нікіти Хрущова у відношенні до Заходу погіршилось політичне становище комуністичної Куби. До цього спричинилось ще напруження між Москвою та комуністичним Китаєм, і Куба опинилась в політичній й економічній ізоляції, що легко може використати Вашингтон. Фахівці кажуть, що Москва вже не вважає Кубу за важливий чинник в політиці Західної Півкулі, і Кастро турбується тим, що Москва не помірилася з Вашингтоном в справі Куби, позаша плечима кубинського диктатора, як це вже раз бу-

Віра Селянська-Вовк найменована на професора Католицького університету

толицького університету, буде дати німецька філологія. Найменування д-р Віри Селянської на професора вважають виявом признання бразилійським науковим кіл для її здібностей і знання. Крім своєї літературної праці вона зробила багато для популяризації українського імені в португальськомовній Європі, у співпраці з Оленою Колодій, видаючи португальською мовою антологію української літератури і антологію українського оповідання.

У СВІТІ

● В Австрії керівник католицької Народної партії обрали свого голову д-ра Йозефа Кляйна, синуши з цього становища кандидата д-ра Альфонса Горбаха. Цього останнього його співпартійці заклали, що він, шукаючи співпраці з соціалістами, у коаліційному уряді, був заанадо податливий на впливи соціалістів. Між іншим, австрійці озлоблені на уряд, що той, під натиском збоку соціалістів, не дозволяє на поворот до Австрії родимі кошти. Цікари Карла, розкоша синави Отто-ві, аспереч ухвали суду. ● Ахмед Бен Белла, новообраний перший президент нової Алжирії, призначив новий уряд, в якому першим віце-президентом і водночас військовим міністром є його найближчий помічник полк. Хуарі Бумедїд. З отим новим урядом виїхала відразу несприятливий, бо Рабах Бітат, призначений на третєго віце-президента, заявив, що його раніше ніхто не запитував про згоду і він відмовляється, тим паче, що не хоче бути фігурою без ніякого голосу і значення.

СВОВОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1103 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25. — Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік — \$12.00; на пів року \$6.25; на три місяці \$3.25. — В Джерсі Сіті і закордоном: — На рік \$14.00; на пів року \$7.50; на три місяці \$4.00. — Для членів У. Н. Союзу, членів і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Check or money orders payable to "Svoboda".

Address: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Ратифікація договору

Відразу після підписання атомового договору в Москві, 5-го серпня цього року було ясно, що Сенат цей договір ратифікує. В американському народі та його політичних елітах, якщо є Конгрес, нашої глибоко закоренилось почуття державного правопорушення, щоб довести до державної кризи, яка поставила б, якби Сенат дискредитував Президента і його Уряд, відмовившись згодитися на підписання міжнародного договору. Таку глибоку кризу переживала Америка після того, як Сенат відмовився був ратифікувати Версальський договір з 1919-го року, згаданий при частинній безпосередній участі тодішнього президента Вудро Вільсона. Особиста трагедія Вільсона і поразка, що його зазнала тоді ціла країна, стали для наступників повчальним "ментом", щоб не повторювати такого експерименту. Ратифікація атомового договору з логічним наслідком всієї американської державно-політичної системи: вибравши Президента і довіривши йому місію скласти союзи і керувати долею країни, народ мусить мати максимум довіри до його політичних і державних акцій. Очевидно, це довіря не є ризиком, це "вексель ін бланко" для контролю дій Президента і членів його Уряду покликаний Конгрес.

Тому саме Конгрес проводить детальний, надзвичайно докладний і всебічний розгляд причин, які спонукали Уряд підписати договір про частинне припинення атомових детонацій, розгляд самого тексту договору і всіх можливих його наслідків. У ході того розгляду вислухано найповажніші голоси "за" і "проти". До голосів, що пролунали від об'єднаних сенатських Комісій закордонної, військової і атомової, долучилися численні коментарі преси і різних громад.

Немає сумніву, що на вислід остаточного голосування вплинули політичні причини, а не військові. Немає також сумніву, що на ратифікацію договору вплинув факт, що Президент і його секретар оборони признали рацію тим військовим критикам, які вимагали гарантії для подальшого вдосконалення атомової зброї і для найбільшої ступеня, щоб не дати себе знову підвести, обманути і заспокоїти прологомом совєтського партнерства. Ратифікаційні дебати були простішими відомим найбільшого недоброзичливця до совєтського режиму та його керівників. Коли ж до ратифікаційного тексту не вставлено "застережень", пропонуванням деяких сенаторів — щоб ратифікувати той договір, який після відкриття Москвою совєтських військ з Куби і щоб підкреслити, що той договір не забороняє уживати атомової зброї у випадку війни, — коли відкинуто ті поправки, то тільки тому, щоб не створювати надзвичайно незручної ситуації після того, як уже круто 100 держав прислухалися до договору — без застережень.

Таким чином Сенат схвалив тезу Президента, що атомовий договір потрібний, як "проміжний світло серед темної ночі" сучасної міжнародної ситуації, і що той договір може допомогти, а нікому не пошкодити. Це гіпотетична теза, яка знайшла багато прихильників і багато противників. Остаточну її правдивість можна буде перевірити тільки по довшому часу, на основі подальшого розвитку міжнародних відносин. Фактом є, що підписання атомового договору негайно принесло деяку пільгу в напруженій довірі міжнародній атмосфері. Але від пільги в атмосфері до розв'язання великих проблем, які є суттю холодної війни між Сходом і Заходом — вельетеська віддаль. Поки не нема найменших познач, щоб ці проблеми можна було розв'язати, бо нема найменших познач, щоб від отого договору і від десятка йому подібних могла зникнути суціль російського більшовизму, наставленого на панування над світом.

Нові форми — ціль та сама

Заснований у 1955-му році в Східному Берліні, як експозитора московського Комітету Державної Безпеки — КГБ, Комітет за повернення на батьківщину, змінив свою назву, чи пак шкуру, кілька разів. Після повної невдачі веденої цим комітетом республіканської акції, він, по двох роках "кипучої діяльності", змінив свою назву на Комітет за повернення на батьківщину і розвиток культурних зв'язків із співвітчизниками за кордоном. У 1963-му році цей комітет перетворився на заснований нібито за починком "громадських організацій" СССР Совєтський комітет для культурних зв'язків із співвітчизниками за кордоном. І виступає тепер як нібито зовсім нова і чисто совєтська установа із осідком у Москві, з якого бунтує і виходить дотеперішні органи Берлінського комітету "Голос родини" і "Родина" із змінами тільки підзаголовками. Для пропагандистського ефекту цієї видання виспівалась масово із "Міжнародного почтама" у Москві за кордон на всі можливі адреси в закритих легуєтських конвертах, з написаними рукою адресами одержувачів і самої нібито московської установи. Коли ж ближче приглянувшись до цих видань, то видно кожному, що вони й далі друкуються в німецьких друкарнях Східного Берліну, де Комітет за повернення існує під зміненою назвою, як "представництво Совєтського комітету". Друкується в Берліні і розсилається нібито з Києва із печаткою київського поштового уряду із зворотньою — берлінською адресою також і "Вісті з України".

Не зважаючи на всі ці зміни, зміст і навіть вигляд цих кагебіських органів залишився той самий, як і був — штампований, нудний і непереконливий. Дістаючи що східноберлінську агітку в московським, "опакують", люди клять собі із недолугих спроб КГБ піднімати під нові форми і печатки. Проте, совєтська розкладовка робота серед національних емігрантів не обмежується згаданими вище "комітетами" та їхніми "Голосом родини" і "Вістями з України". Куди безпечнішим є ведена з кагебіської центральної і її експозитур по різних країнах конспіративна акція, спрямована на розклад і деморалізацію емігрантських середовищ. Про цю акцію мало говориться в пишеться, проте вона йде безупинно в різних напрямках і ділянках життя. Веде її московський КГБ з допомогою нових методів, пристосованих уже до "коксестейнського" відпущення. Застосовуючи ці нові методи, більшовицькі агенти відмовляються від дотеперішніх обивування, закидів та наклепів на адресу емігрантських організацій і їхніх провідників, а натомість пробують крадікатися в довірі емігрантів підслухуванням, значить, виграванням на себестоїмості і славолюбстві окремих осіб. Щоб замаскувати цю підіривну акцію і її цілі, вони творять окремі емігрантські організації з патріотичними програмами і "культурними" зацікавленнями. Всередині цих організацій постають добре закомплексовані комуністичні ячейки із завданням вести всю роботу і штовхати людей в потрібному напрямку. Видатну ролу в цій акції, зокрема в удержуванні "культурних" зв'язків, відіграють совєтські дипломатичні представництва через спеціальних службовців для зв'язку із різними секторами діяльності таких чи інших національних емігрантських організацій.

Нові методи й засоби підіривної акції вже випробував КГБ серед мадярської та польської еміграції, як про це свідчать розкриті недавно афери в цих середовищах. Є багато даних на те, що в подібному напрямку працюють совєтські агенти й серед української еміграції, і тому за всіма підозрілими починками й виступами треба уважно слідкувати, щоб завжди бути готовими не тільки їх виявити, але й спаралізувати.

ВИШКІЛ АМЕРИКАНСЬКИХ УЧИТЕЛІВ

Американське громадянство час від часу відновлює дискусію над станом шкільництва, але це не відважалося грунтовно оцінити шкільну систему і внести в неї кожен зміни, якщо висновки дискусії цього вимагатимуть. В останніх роках американським шкільництвом зацікавився колишній президент Гарвардського університету, ризиків дипломат, що довго роки перебував у Західній Німеччині, д-р Джеймс Браун Конент. Американське громадянство стурбовалося було станом свого шкільництва в 1959-му році, після того, як несподівано для західного світу Москва випустила свого першого "Спутника".

Тоді то побачили виховники й політики, що американські початкові і середні школи ставлять замалі вимоги своїм учням, внаслідок чого випускники середніх шкіл (гайскулів) переходять до університетів чи коледжів не підготовані як слід.

Того ж 1959-го року, д-р Конент, залучивши дипломатичну працю на пості Високого Комісара в Німеччині, видав книжку під заголовком "Американська середня школа сьогодні", в якій гостро критикував середнє шкільництво, домагуючись підняти його рівень і поширити навчальний матеріал так, щоб випускникам середніх шкіл не приходилося в коледжах "латати дірок", що їх не виповнили вони в гайскулах.

Треба признати, що в останніх роках американські середні школи значно поширили навчальний матеріал, так що пильні й сумлінні школярі мусять добре працювати, щоб опанувати шкільні програми. Але одночасно з підвищенням рівня навчання виявилось, що початковий і середній школам не вистачає відповідно вишкolenних учителів. І ось той самий д-р Конент видав цього року другу книжку про потреби американського шкільництва під заголовком "Вишкіл американських учителів".

Резюмуючи цю працю, співробітник "Нью Йорк Таймсу", фахівець з педагогів Фред М. Гешінгер стверджував, що вона є "академічним динамітом" і такою ж "революційною" в ділянці вишколу учителів, як була праця Абрама Флоксера з 1910-го року про вишкіл лікарів у ЗДА та Канаді. Д-р Конент пише про низькі кваліфікації вчителів у ділянці педагогіки й методики навчання, про перебіг освіти й обмеженість професорів, які підготовляють майбутніх учителів, про жалкий стан в учительських коледжах.

Не рекомендує жадного лікування нездорового стану шкільництва, автор вимагає драстичної операції. Школа — це вчитель, і коли вчитель

Д-р М. Л-а

О. ІЗІДОР ВОРОБКЕВИЧ

(З нагоди 100-річчя виступу його на літературному полі і 60-річчя смері)

Постать о. Ізидора Воробкевича знала в українській літературі ще під такими прибраними прізвищами: Демко Маковичик, Морозенко, С. Волох, Семен Хрія, Данило Млака. Останнього псевдоніму поет зважував найчастіше. Властиво, цей псевдонім був частинною родовою прізвищем Воробкевича, яке повністю звучало: Скульський-Млака-де Оробко. Дід о. Ізидора змінив це довге прізвище на "Воробкевич".

Вужчою батьківщиною о. Ізидора була Буковина. Але поет, як то кажуть, не виїжджав з крові й кости буковинської вітки українського народу. Був він сином українського священика — катехиза червоноцької гімназії. О. Ізидор тісніше зв'язався з українським населенням Буковини вже після закінчення богословських студій, коли був душпастирем у гірських парафіях. У той час (1861 - 1867) пізнав він життя буковинських гудулі і вичув українську мову. Інтелігенція на Буковині в той час розмовляла здебільша по-німецьки. Тому то молодий Ізидор не міг вивести належного знання української мови з батьківської доми, тим більше, що його батьки померли досить рано, і молодий хлопець виховувався у діда. Про перші свої вірші — думи в 1866-му році він писав:

"Знаю, що є думи несовісні і слабкі: ніж жук, хоча й родом русин, по-русски говорить, читати і писати почав-сь, а самому. Потім у мене дехто з родичів, то від них лиш одне пропущу: не достаток поправити братньою любов'ю і — на наведених вище причин — зникати (вибачити — М. Л-а)". (Твори Воробкевича — Руська Письменність, том I, стор. 402).

Народився Ізидор Воробкевич 5-го травня 1836-го року в Чернівцях. Там одержав початкову, середню і високу освіту. Закінчивши духовну семінарію і прийнявши свячення, став, як ми вже згадали, душпастирем у гірських селах Давидени і Руська Молдавія. На той час припадала літературний дебют о. Ізидора Воробкевича: в літературному збірнику "Галичанин", що його видали у Львові 1863 року Я. Головацький і Б. Дидицький, надруковано його перші вірші під назвою "Думки із Буковини".

О. Ізидор мав не тільки поетичні здібності, але й музичні. Щоб поглибити своє музичне знання, перервав він 1867-го року душпастирство і наступного року виїхав до Відня, де вступив до музичної консерваторії. Відбувши одnorічний курс в консерваторії, о. Ізидор став викладати спів у червоноцькій духовній семінарії, а від 1875-го року також і на теологічному факультеті новоствореного університету. О. Воробкевич збагатив також українську музику поважною кількістю церковних і світських творів. Але ми лишимо музичну спадщину о. Воробкевича для музикознавців і обмежимося його літературною творчістю.

Ізидор Воробкевич був добре ознайомлений з творами Шевченка, Квітки, Падурки, Куліша, Вовча, Стороженка, Мордовця, Костомарова, Гоголя, Шашкевича, Могильницького, Устияновича...

Не менше популярною є його поезія "Над Прутом у лузі", а "Зазвеніло разом, браття, пісня воскресна і нову" ще й досі не сходять із програм національних свят.

Патріотична струна бринить у поезіях Воробкевича досить часто. Закликає вона земляків любити свій рідний край, не зуртасати свого народу і своїм мислом, працювати для народу і тим самим допомогти йому визволитися з неволі. Хто не пригадає собі із шкільних читанок одних цихих і теплий рядків:

Мово рідна, слово рідне,
Хто нас забуває,
Той у горах не серденько,
Тільки хамин мас.

Перші оповідання Воробке-

вича припадають на час його перебування на парафіях. У 1865-му році написав він оповідання "Турецькі бранці". Сюжет для цього оповідання, яке було згодом дуже перероблене, взяв з історичних переказів про перебування його до української булавщини. Інші оповідання Воробкевича такі: "Вимуртований кінь", "Олена", "Мість чорногорців", "Діалог", "Пісня-ка", "Амвразій Остапівич".

Пробував Воробкевич сил і в повістях, як "Іван Мазепа" і "Василь Кочубей", але виїжджав знову у нього слабше. Цю саму історичну тему використав він для історичної драми. Драматичні твори Воробкевича можна поділити на три групи: побутові драми, історичні драми та оперети й комедії.

Побутові драми "Гнат Приблуда", "Вбога Марта", "Новий дірник" і "Влудний кінь". Історичні драми: "Петро Сагайдачний", "Кочубей і Мазепа". Оперети й комедії Воробкевича тішилися великою популярністю. Крайні з них: "Каспар Румпельмаєр", "Золотий мистец", "Пані молодая з Боснії", "Пан мандатор", "Янош Лінтеаїт".

Перше повне видання поетичних творів І. Воробкевича підготував Іван Франко. Воно появилось 1900 року під назвою "Над Прутом". У передмові до цього видання Ів. Франко назвав Воробкевича жайворонком українського жідродження. Посмертне три-томове видання творів Воробкевича підготував Осип Маковей. Пиялося воно в рр. 1909 - 11, в серії "Руська письменність", що її видавала "Просвіта". Нав'язуючи до оцінки Івана Франка, Маковей у своєму виданні так висловився про Воробкевича:

"Справді, він може й не солов'їй між поетами, може дійсно лиш жайворонком, але й жайворонкова пісня дуже любима — та ще й по такій тяжкій землі, по такій темноті, в якій жила Буковина до часів Воробкевича та Федьковича. Багато було у Воробкевича і таланту, і свідомості, і енергії, і доброї волі, і любови до свого народу — і він служив йому широкі ціліх 40 років". (Твори, том I, стор. 408).

Видання Маковей не можна однак назвати повним: з усієї поетичної спадщини — понад 1000 віршів — Маковей вибрав тільки 277. Інші, на його думку, до друку не надавалися.

Ізидор Воробкевич був автором двох томів проповідей: "Науки для народу" і "Надгробні проповіді". Довгі роки (1882 - 1901) був редактором українського відділу в релігійному журналі "Канделя", який виходив у Чернівцях в роках 1874 - 1914 в руській і українській мовах.

За заслуги для Церкви о. Воробкевича віднесено в 1881 році до гідності протоієрея, а в 1896-му році — до гідності архієпископа — ставрофора.

О. Ізидор Воробкевич упокоївся 19-го вересня 1903-го року на 68-му році життя і був похований в Чернівцях.

БАТЬКИ! За життя замолоду наших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запам'ятати їм крашу будучності, а наші громади у вічному світі нового світового члена!

Савен Владислав

ВАСИЛЬ ГРИГОРОВИЧ КРИЧЕВСЬКИЙ

(До десятиліття з дня смері)

(6)

Це — трагедія, що ми, українці, займаючись у своєму щоденному житті й політиці вирішенням різного роду "великих питань", мало приділяємо уваги справам української культури, не бачимо, не знаємо і не розуміємо її багатства, і нам її мусить відірвати чужинці.

Роки революції і становлення Української Держави — найбільш гарячкові й творчі роки праці Кричевського. В цей час він виготовляв державні герби України — Великий і Малий, грошові знаки для Центральної Ради, дві Гривни, Велику й Малу державні печаті, а також прапор для полку ім. Богдана Хмельницького. Все це за консультування з Михайлом Грушевським щодо форми та стилю. Трохи згодом, на замовлення видавничої спілки "Час", ілюструє він українську Євангелію, для якої робить образи чотирьох євангелістів, титульні листи, заставки, кітвиці, початкові літери на окрему орнаментальну рамку для кожної сторінки. Це був шедевр української графіки. Пересланий 1923 року за кордон Михайлом Грушевським, цей проєкт десь загинув.

Нарбут, приїхавши на Україну в 1917 р., попадає під сильний вплив Кричевського. Він багато від нього запозичує, завдячуючи йому, відходить від школи Білібіна, — став на свій власний шлях, розвиває свій могутній талант.

З встановленням московсько-більшовицького окупаційного режиму в Україні Василь Кричевський ще до року 1933-го встигає зробити багато десятків обкладинок для Видавничої Спілки, Державного Видавництва України, Інституту Книгознавства, видавництва "Рух", "Книгоспілка", оформлює один з томів "Літературного Ярмарку". Окупаційний режим кося задіявляти на творчість Кричевського і замовляючи приймаються.

Лише в 1935 році він ще ілюструє видання "Українська пісня" за редакцією Хвилі — робить до нього понад чотириста рисунків з мотивів народної української творчості. Але й тут використовують мотиви українських орнаментів з народних килимів, тканин, різьби, розмальовань, вікон, одвірків та печей. Василь Кричевський їх по-своєму стилізує, створюючи блискучу серію оригінальних композицій. Решта його графічних робіт була зроблена на еміграції. Останній його праці — це обкладинка до "Українського православного календаря" на 1952 і 1953 роки. Незадовго до смері він ще працював над ілюстраціями до "Міргородських повістей" Гоголя.

Василь Кричевський був також надзвичайно тонким майстром ескібрів. Його ескібри для Д. Ревуцького, С. Сфедомова, Я. Стеценка, С. Маслова, Юрія Яновського часто друкувалися в різних спеціальних виданнях. Вони належать до ескібрів українського мистецтва.

Виступав Василь Григорович Кричевський як новатор і в оформленні театральних дійств, яке він здійснює 1915 року в балагані Сорочинського ярмарку. Мистецьким оформленням сцени він почав займатися ще з 1907 року, оформивши ряд вистав для театру Садовського. Та ці оформлення ще були в плані вимог реалістично-побутового етнографічного театру, яким був театр Садовського.

Лише в 1915 році, коли комісії київської Міської Управи запропоновано влаштувати ярмарок на користь раних на війні, Кричевський виступив з пропозицією побудувати примітивний, яскраво розмальований ярмарковий балаган і ставити в ньому українські інтермедії 17-18 століть. Назагал, — пропозиція роботи вистави Сорочинського ярмарку належала членам Українського Клубу в Києві, які виступили її в протизаг пропозиції росіян поставити оперу "Черевички".

Садовський запропонував свої послуги, свій театр і свій план вистав у звичайному для нього реалістично-побутовому плані.

Пропозиція Василя Кричевського влаштувати театральне видовище, театральне дійство в стилі старих українських інтермедій була сміливою, новою і незвичною. Садовський, не знаючи, як це зробити, розгубився. Між ним і Кричевським зайшла гостра суперечка. Тоді Кричевський сам із своїми учнями, Анатолієм Петрицьким та Костем Елєсово, береться за реалізацію свого задуму.

На спортовому полі у Києві, де мав відбутись ярмарок, збудовано балаган, який Кричевський із своїми учнями оформлює. До відкриття ярмарку лишилась тиждень, — часу на підготовку шкідливого оформлення не було. Василь Григорович малював дуже швидко, Анатолій Петрицький та Елєса також були добрими рисувальниками. Комічні сюжети, написи до них типу "Брут убиває Цезаря" і т. п. композиції вигадували на місці і тут же здійснювались. Балаган іззовні швидко вкривався примітивними, яскравими, комічними фігурами, що приваблювали глядачів. Костюми, декорації і грим акторів мали такий же умовний, примітивний та комічний характер, як і зовнішнє оформлення. Завісу навмисне знизу не докидали, щоб видно було ноги акторів, коли вони одгаються та глумляться. Садовський, побачивши балаган, захопився сам. Оформлення балагану підказало йому, як ставити інтермедії, робити театральне видовище.

Вистави інтермедій відбувалися безперервно з ранку до вечора протягом трьох днів.

Ще не встигла публіка після кожного інтермедії випоронити балагану, як він одразу знову наповнювався новими глядачами, що під час вистав весело сміялися. Успіх вистав і розголос про них був такий великий, що навіть імператриця — вдова Марія Федорівна, з усім почетом приїхала подивитися. Слідом за нею вистави відвідали і всі російська знать. Збір з вистав переважував триста тисяч рублів у той час, як московський театр зібрав за все п'ятдесят. Винахідливість і новаторство Кричевського, есперти на старій українській традиції, що з повною силою виявилися в театральному оформленні балагану, поставили питання про відродження українського театру, — розрив з реалістично-побутовим театром і створення театру дійства із справжнім театральним видошцем.

Мені не відомо, чи Леся Курбас бачив вистави балагану, але кілька років пізніше геніальний реформатор українського театру в творчих шуканнях піде саме цим шляхом, здійснюючи свої ідеї відродження та європеїзації українського театру.

Президент Фордові Моторної Компанії Арлінге Р. Міллер заявив, що СРСР незабаром очікує вести холодно війну і в ділянці торгівлі, і тому ЗДА мають бути дуже обережні тина втримати добре становище вільної економіки, поборуючи на відріз підприємств, що віддають конкуренції ці країна мусить бути приготована і на деякі зміни в соціалістичній економіці. Міллер підтримує проєкт зменшити податки.

в будні дні: від 8-01 до 10-01 вчора — в неділю: від 1-00 до 4-01 вчора

ПРАЦЯ
HELP WANTED FEMALEНА ПОСТІННЮ ПРАЦЮ,
ЧЕРЕЗ ЦІЛИЙ РІК
ПОТРИВНО

ПРИБИРАЛЬНИЦІ

КЕЛЬНЕРКИ

ГОЛОСИТЬСЯ:
СОЮЗІВКА
Ukrainian National Ass'n
Estate
Kew-Honkson, N.Y.

NURSES-R. N'S

Opening of new wards creates immediate vacancies for registered nurses at GREENPOINT HOSPITAL, BROOKLYN. Salaries \$4850-\$6290. Annual increments \$240. Shifts differential—Evenings \$520. Nights \$370. Uniform allowance \$155 plus free laundry; low cost meals & accommodation. One month vacation plus 13 holidays. Sick leave accumulative to 180 days + cost shared H.P.R. Contributory retirement plan plus credit union. Affiliation with Mount Sinai Hospital of New York. Provides intensive post graduate training programs at Mt. Sinai for Greenpoint nurses. Participating nurses are on pay status during training. For Further Details Contact: Mount Sinai Liaison Office at

Greenpoint Hospital

Kingsland & Skillman Aves.
BROOKLYN, N.Y.
Call EV 7-3010, ext. 271/272

ДО ВИНАЙМУ

ДО ВИНАЙМУ

4 кімнати, свіжо відновлено, кахлевий душ, газове опівання, гаряча вода, модерна кухня, білий перекрив. Антонія.
ОЛ 3-1888
або приїждіть 254 Newark Ave.
Jersey City, N. J.
Zampella's Clothing Store

NEWARK, N. J.

АПАРТАМЕНТ ДО ВИНАЙМУ,
великий 4 1/2 км., ліпша дільниця Ньюарку. Поміркований реєстр.
Call 484 2592

Альбом „Рисунки” акад. маляра
проф. Петра Мегина

В 1962 р. вийшло друком рідкісне на українському видавничому ринку видання. Мова про книжку — альбом рисунків акад. маляра Петра Мегина. Альбом вийшов під сухим титулом „Рисунки” заходом Філадельфійського Відділу

ЗБОРИ

ВІДДІЛІВ
Українського Народного
Союзу

СУБОТА,
28-го вересня 1963 р.:

НЬО-ЙОРК, Н. Й. Українське Допомогове Т-во Дістлер, 361 Вільд — 119 Ave. A в Нью-Йорку. Екзекутива повідомляє членів, що місячні загальні збори відбудуться о год. 7:30 веч. у власній квартирі. На зборах крім організаційних та інших справ, буде відчитаний піврічний фінансовий звіт. — д-р В. Вишиваний, пред., М. Слив, секр.

БРУКЛІН, Н. Й. Спеціальні збори Т-ва Запорозька Січ, 325 Вільд, о год. 8-й веч. Відбудуться наради щодо 55-літнього Ювілею. Проситися взяти чисельну участь. — Андрій Цюпа, секр.

ПРАЦЯ
HELP WANTED MALE

СУПЕРІНТЕНДЕНТ

Досвідчений, мусить бути здібний, до всього механік, з ч. 6 олімпічним перемитом. \$175 місячно + 4-місячний апартман. + всі вигоди. Гарне положення в Kew Gardens. Дзвонити: VI 7-1020

TOOL MAKER —
EXP. ON DIES & MOLDS
MACHINISTS
TOOL ROOM HELPERS
Vocational school graduates or have some experience, permanent job, good starting rate, over time, liberal employee benefits.

PRESTO LOCK CO.
100 Outwater Lane
Garfield, N. J.
N.J. (201) PR 9-0370 —
(N. Y. C.) CA 4-0043

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
в Монреалі

— повідомляє, що —

в суботу, 28-го вересня 1963 р.

о год. 7-й вечером

в приміщенні ПЛАСТОВОГО ДОМУ

при 4301 Esplanade Avenue в МОНРЕАЛІ

— відбудуться —

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів

УНСоюзу в Монреалі

в яких повинні взяти участь усі члени Окружної Управи, усі відділові урядовці і конвенційні делегати наступних Відділів:

412, 434, 447, 465, 471, 473, 491

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Звіт про діяльність Управи;

2. Приготування до 70-річчя „Свободи” й УНСоюзу;

3. Обговорення нової акцидентної грамоти та інші організаційні справи.

У зборах візьме участь

Д-р Ярослав Падох

гол. секретар УНСоюзу.

ДО УЧАСТІ В ЗБОРАХ ЗАПРОШЕНІ ТАКОЖ ЧЛЕНИ

УНСОЮЗУ ТА ШІРШЕ ГРОМАДЯНСТВО.

За Окружну Управу: Б. МЕЛЬНИК, секретар

М. ГРАБ, голова

УВАГА! ПЕРТ АМБОЙ І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

В неділю, 29-го вересня 1963 року

в год. 3:30 по полудні

в приміщенні

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ,

при 760 State Street — Perth Amboy, N. J.

— відбудуться —

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів

УНСоюзу

в яких повинні взяти участь Урядовці, Представники та конвенційні Делегати всіх таких Відділів УНСоюзу:

104, 155, 168, 209, 294, 306, 312, 315, 332,

342, 344, 349, 353, 372.

з місцевостей:

Перт Амбой, Плейнфілд, Бавінд Брук, Айселін,

Картерет, Лінден, Метачен, Рагвей, Менвал,

і Нью Брансвік.

На порядку дня:

1. Звіт з діяльності Окружної Управи;

2. Відвічення 70-річчя „Свободи” та УНСоюзу;

3. Обговорення акцидентного забезпечення в УНСоюзі і акція його поширення.

У зборах візьме участь

Роман Слободян,

головний касир УНСоюзу

ДО УЧАСТІ В ЗБОРАХ ЗАПРОШУЄМО ТАКОЖ ВСІХ

ЧЛЕНІВ УНСОЮЗУ ТА УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАДЯН

ЦІХ МІСЦЕВОСТЕЙ.

За Окружний Комітет:

Кость НАКОНЧЕННИЙ

предсідник

Іск. Володимир ЯНІВ

секретар

ділу Об'єднання Мистців Ук-

раїнців в Америці.

В альбомі Петро Мегин являється перед глядачем як мистець, що дійшовши до ака-

демичного ступеня, не ставши на місці, а далі працює над собою і росте у творчій зна-

мистецька творчість — це не серія цілеспрямованих, що майже виключно залежить від самодисципліни і важкої праці над собою, що і на про-

стороні довгих років доводить до кращого знання анатомії, досконалішого опанування

техніки, до майстерства композиції.

Адже і такі велитні малюнк-ства як Мікельанджело, Да Вінчі чи Сезанн не переставали працювати над рисунком.

І в збірці рисунків Петра Мегина можна спостерігати це саме явище. На пр. від рисунку кози, децю найвищою з 1935 р. до портрету моделі з 1957 р. аж до чаруючої сво-

єю простотою голівки дівчини з 1960 р., — влучно підкреслює Святослав Гордінський у передмові до альбому.

Мистець Мегин має свою власну систему рисунку, свою візію, яка виводиться з мистецьких традицій української іконографії. Нашим студентам образотворчого мистецтва вартувало б їх простудіювати.

Варто згадати, що видання самих рисунків у нашому малюнському світі явище вибіжкове. Мабуть, поза виданням альбому рисунків Сергія Васильківського і Миколи Самокішина, що вийшов ще перед першою світовою війною, не чи не друге того роду видання в нашій мистецькій літературі взагалі.

І це зовсім не випадок. Так зложилось, що П. Мегин займається рисунком так би мовити, професійно. Після закінчення варшавської Академії Мистецтв, він був покликаний на асистента при медичній факультеті Варшавського університету, де опрацював прецизійні рисунки з анатомії для наукових цілей. Був професором рисунку в мистецькій школі ювелірів і граверів.

В українським громадським життю від студентських часів Петро Мегин був завжди діяльним у ділянці мистецької культури. До війни був на протяжні років головою Українського Мистецького Об'єднання „Спокій” у Варшаві.

На чужині був одним з тих, що багато праці доложили до видання імпонуємого Альбому Українського Малюнка, що вийшов у Мюнхені в році 1947. Є діяльним членом Об'єднання Мистців України в Америці, зокрема його Філадельфійського Відділу, основним і невідомим керівником Управління Мистецької Студії у Філадельфії, яка дис на протяжні більше як 10 років і вела виховати ряд молодих мистців.

Альбом „Рисунки” обіймає 64 сторінки і в кварто на доб-

рому папері, офсетовою технікою, опрацьований в полотно-ну палітурку з золотими витисками. Його книгарська ціна виносить 5 доларів.

Збірка „Рисунки” Петра Мегина повинна знайти в домах культурних українців, тому, що рисунки цього мистця зможуть збагатити естетичний і етичний світогляд людини, і тому, бо вони повинні чарувати делікатної лінії і теплої любові до людини.

Роксолана Лучаковська-Армстронг

УВАГА! БОФАЛО І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

В неділю, 29-го вересня 1963 року

в год. 5:00 по полудні

в приміщенні

ЦЕРКОВНОЇ ЗАЛІ укр. кат. Церква св. о. НИКОЛАЯ

Fillmore Ave. & Oneida Street

— відбудуться —

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів

УНСоюзу в Бофало

в яких повинні взяти участь члени Окружної Управи та Урядовці і конвенційні Делегати наступних Відділів:

40, 60, 87, 127, 149, 299, 304, 351, 360, 363, 475

На порядку нарад:

1. Звіт з діяльності Окружної Управи;

2. Підготування до 70-річчя „Свободи” й УНСоюзу;

3. Обговорення нового акцидентного забезпечення в УНСоюзі та акція його поширення;

4. Успішне закінчення щорічної кампанії за збільшення Відділу та УНСоюзу.

ДО УЧАСТІ В ЗБОРАХ ЗАПРОШЕНІ ТАКОЖ ЧЛЕНИ

УНСОЮЗУ ТА ШІРШЕ ГРОМАДЯНСТВО.

УПРАВА ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ

СВОЮ УКРАЇНУ ЛЮБІТЬ

УКРАЇНСЬКІЙ ФОНОЛОГІЧНИЙ

БУКВАР

Написав: д-р Кость ВАГІЛЕВИЧ

Літогував: Едвард КОЗАК

Нове змінне ВИДАННЯ

Ціна — дол. 2.00

Замовлення і належність Чеками або ПОШТОВИМИ

ПЕРЕКАЗАМИ слати на адресу:

СВОБОДА

Р. О. Box 346 — JERSEY CITY 3, N. J.

ФОРД на рік 1964 — ось тут:

Сьогодні початок року, в якому перевіряємо нове авто!

Автомобілі ФОРДА змінилися. Тільки їдучи ними можна дізнатись про ці зміни. Перегони і з'їзди, економічні причини, досвіди з гальмами і акселераторами склалися на створення наших моделей на 1964 рік, так основно перетворивши їх, що не можна би зробити це тільки на основі проб на трасі. Вони мають тепер сильні мускули, швидкі ноги і тверду певність рухів. Вільна конкуренція допомогла в цьому їх розвитку. Вони дають Вам значно більше, як можна дістати за ту ціну. Не потребує вірити нам на слово. Ми готові довірливо передати Вам наш автомобіль для перевірки.

1964 SUPER TORQUE FORD

Найсильніший, найшвидший і найсильніший з усіх Ford... Важкий на сотні фунтів... Вільно-ковий підвісний мотор на 289 кубічних дюймів... що застосовано його для славних спортивних возів „Кобра”... До вибору п'ять різних трансмісій, вісім різних моделей.

1964 FAIRLANE

Виявляється комбінація простору для цілої родини, почуття спортивного автомобіля і поміркованості... 8-циліндровий мотор на 289 кубічних дюймів... що застосовано його для славних спортивних возів „Кобра”... До вибору п'ять різних трансмісій, вісім різних моделей.

1964 FALCON

Усе нове за виїзном економії, яка зробила славний цю машину... „Фалькон” — все ще 6-й рекорд швидкості в їзді на далеку мету шости та восьмициліндрових возів... Найприємливіша подорож з усіх будьяких возів малого формату... 14 різних моделей — плюс 3 вагони з спеціальними призначеннями.

ПОДИВИТЬСЯ НА ЦІЛІСТЬ ВИКОНАННЯ — НАШИХ НОВИХ 1964 ВОЗІВ ПІД ЧАС ПРИЙНЯТТЯ У СВОГО АВТОМОБІЛЬНОГО ФОРД ПРОДАВЦЯ

Короткі вістки

● Губернатор республіканець із Міннігону Джордж Ромні заявив на пресовій конференції, що сенатор Беррі Голдвотер не заперечив своїх зв'язків із правими політиками, і тому ця справа є дуже важкою для партії. Ромні давніше заявив, що він є проти крайніх лівих і проти крайніх правих.

● Джеймс В. Крей із Лос-Анджелесу опатентував крило на колісатках, яке зможе нести пацієнта сходами вгору і вниз.

REAL ESTATE

Але пацієнт мусить мати настільки сили, щоб сам міг знизити пару менших коліс, коли схоче їхати сходами вгору. Число патенту 3,104,112.

REAL ESTATE

ASTORIA, L.I.
4-род. мурований, 1 блок від станції, 1-5, 2 по 4 і 1-3. Треба оглянути, щоб оцінити. \$38,500.

TED RODIS
29-26 Hoyt Avenue
Tel.: ASTORIA 4-4804

БАГАТО ІЛЮСТРОВАНА КНИГА

Олексій Повстенка

КАТЕДРА СВ. СОФІЇ У КІЄВІ

Видання УВАН
В 356 ілюстрацій показано мистецьку велич кате-
дри св. Софії, її архітектуру, мозаїку, фрески
і всю оздобу.

В тексті вищено історію Катедри від початку
до наших часів.

Книга великого альбомного формату, 472 ст.
на найкращому крейдяному папері — текста ан-
гліської й української мовами.

Ціна \$12.50.

Замовляти:

“СВОБОДА”, 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

ТАРЗАН, ч. 5113. Сторожа Нґота...

Тарзан і його компаньйони не могли вийти на територію Нґота, бо їх затримали тубільці вартів.

— Тримайте при собі свої списи! — кричав мавполюд. Ми несем подарунки вашому ватажкові від шейха Бен Абена.

Тубільний провідник дещо загався, але пізніше погодився. — Дуже добре, але й божки вам не допоможуть, коли ви брешете!

ALANKA Company
DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3559, New York City
МАШИНИ ДО ПИСАННЯ:
англійські — українські
від \$50.00.

ВИСІЛКОВЕ БЮРО
Roman Parcel Service
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430

ПАЧКИ з одитом і харчевн.,
дощ, холодильн., машини до
шиття, мотоцикли, роверси,
машини до прання.

РОЗШУКИ

ЯВДОХА СВИРІК

СТАСЯ ГРИЦЯКА
з села Станів, Галичина. Вий-
хав до Америки перед першою
світовою війною. До того часу
жив у місті Філадельфії, Па. Хто
знав би щось про нього, або він
сам, прошується відповісти на
спілкувачу адресу:
Sofl Switz
352 East 13 Street, Apt. 2
New York 3, N.Y.

РІЗВЕ

SCHALLER & WEBER
“THE HOUSE OF QUALITY”
1654 2nd Ave., New York
28-28 Steinway Ave., Astoria
56-54 Myrtle Ave., Ridgewood
310 Front Street, Hempstead
41-06 Main St., Flushing, L. I.

ЗЕЛІ, ЯКІ БУЛИ УЖИВАНІ
ВІД ТИСЯЧ РОКІВ І
ПРИНОСИЛИ ПОЛЕГІТІ
ПРИ БАГАТІХ
НЕДОМАГАННЯХ

ПОРУЧАЄМО ТАКІ:

На ремонт — Elde Root
100 штук — \$4.00;
На боді нарок і міхура —
Hebkaps, No. 85 — 100 ш-
туков — \$4.00;
На високе тиснення кроки —
\$3.75 — 100 шт. — \$4.00;
На муровані веломі штирми
No. 91 — 100 шт. — \$4.00;
Прий „аміт жаття” — Hot
Flashes Corn Seal Com-
pound штирми, 100 — \$4.50;
Прий зашпалені жовтого м-
шочка — GBT штирми —
100 — \$4.00;
Прий боліхаш штирми Ulcer-
ne — сконцентровані ек-
стракт зел — 1 1/2-місячне
лічення — \$6.50.

KIENL PHARMACY, Inc.
заснована 1851.
Chemists and Druggists
109 3rd Avenue
позит 13-00 і 14-00 нум.
NEW YORK, N. Y.

В КНИГАРНІ „СВОБОДА”

можна набути

Леся ХРАПЛИВА:

РОСТИКОВА

КАЗНА

Літературні
Ніни Мудрини-Мрич
Ціна — \$1.50
Замовлення просимо слати:
СВОБОДА
P. O. Box 346
Jersey City 3, N.J.

FUNERAL DIRECTORS

Theodore WOLININ, Inc.

Директор
Похоронного Заведіння
123 East 7th Street
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОПІДНА ОБСЛУГА.

Петро ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами в

BRONX, BROOKLYN, NEW

YORK і ОКОЛИЦЯХ.